

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Vidéken:
 Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 Hll.
 Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .

Felelős szerkesztő:
II. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

A „Biblia vasárnap“-ja.

Ünnepi harangszó hívogat az Isten házába. Felemelkedik a lélek a föld porából s vágyik az örökkévaló trónusa elé e napon.

És az eszme, mely az ajkakra hálaimádságot diktál, távoli népek, idegen nemzetek szívét egyesíti e szent ünneplésben. A bibliát ünnepli a keresztyén világ.

Az Isten örök-érvényű törvénye, szent akarata iratott meg e könyvben, mely egyesek és népek boldogságát rejti magában.

Tudja ezt jól az emberiség; ezért hódolata, ragaszkodása a Bibliához egyidős volt és leszen a Krisztus eszméivel.

Boldog nép, mely maga felett ily magasabb törvény kötelező s oltalmazó erejét érzi; boldog ember, kinek lelke egyedül Istennel keres igazságot és szeretetet.

Valóban, mintegy kútforrása a Biblia minden üdvösségnek. A vallás igazságai itt gyöngyöznek kristály-tisztaságukban, lelkeket üdítő, ujjászülő gyógyerejükkel. Ott még nem zavarta fel őket az emberi hiúság és gáncsolás.

És e kútforrásnál összetalálkoznak

mind az emberek. Mert ama kristály pataknak szétágazó medreiben hejh, keményen elválasztó gátak tolakodnak közibénk. De ha a Krisztusi igazságok kútfejéhez sietne minden keresztyén, ha ama fel nem zavart forrásból merítene minden lélek, összetalálkoznánk azokkal, akikkel bár együtt élve, tőlük mégis oly messze távolban vagyunk.

A Biblia-vasárnap tehát nem egy felekezeti ünnepe, de a szó legragyogóbb értelmében közönséges keresztyén ünnep. S a mai harangszóra hajtja meg fejét az Isten csodálatos dolgai előtt minden jó lélek!

Mert csodálatosak az Urnak dolgai! Ime a világ legelső népe, nemzete, mely szellemi fölényével s anyagi erejével mindnyájunkat megelőz: az angol nemzet a bibliának köszöni nagyságát, dicsőségét, elsőségét. A bibliától szerzette ez lelke derült világosságát, mely a művelődés után kettőzött léptekkel vezette őt Európa minden államai előtt. Irodalma komoly; szellemének minden alkotása az Istenfélelem bélyegével diszlik.

E nép körében szülemlett most száz éve amaz eszme, hogy aminek áldásait ezerszeresen érzik önmagukon: a Biblia hadd legyen igaz közkinccse

az emberiségnek. Hadd tündököljön a sötétben, keltse életre a szunnyadó lelkeket; teremtsen meg a Krisztus fundamentumán a lelkiismereti szabadság uralmát.

És száz év óta patakszik az angol biblia-társaság fényforrásából az a világosság s ma nincs oly népe a világnak, a melyhez ne jutott volna ez apadhatatlan százados forrásból.

Mi magyarok is az ő jóvoltukból enyhítetjük lelki szömjúságunkat. Nagy szükségünk van rá, mert míg nyugatnak pallérozott népei a haladás ösvényein jóval előttünk jártak: a mi életünket a sir szélén mentette meg az evangélium. Oh mert ha a középkor lánczaiból feloldott biblia a reformáció által hozzánk nem jut, úgy a magyar nemzet bizonyára koldussá s németté tétetett volna . . .

De a Bibliára ezután is szükségünk leszen. Utól kell érnünk az előrehaladt nyugatot. Tisztuljon meg lelkünk, emelkedjék szellemünk az Isten igéje által, mely „mindörökre megmarad.

Ezt a napot pedig, melyet valóban „az Ur rendelt“, ünnepeljük meg méltóképen úgy, hogy siessünk ama még fel nem zavart tiszta kútforrás-

A „Salamon“ erdő . . .

A „Salamon“ erdő egy-két fáját Hétfőn virradóra megcsónkálták. Keresi Salamon: szedtevette! Neki ezt a nagy kárt ki tehetette?

Csendőrrak — ejhuj — az áldóját, Mindjárt alaposan kitanulják!
 — Gyer elő, te béres, Kerek Áron . . .
 S fogott a sok szép szó a betyáron.

— A nagyságos ur az oka ennek:
 Az Isten hidege majd megvett;
 Nem adott egy gallyat tüzelőnek,
 Azért esett baja az erdőnek!

Igmándi Miklós.

Vasárnapi levél.

Száz éve annak, hogy az angol biblia terjesztő társulat megalakult. Ennek az emlékére az egész kerek világon fohászoknak a Jótévhöz az emberek, hogy áldja meg azokat a nagy lelkeket, a kik a világosság könyvét még a vadak között is, a

vadak nyelvére átültetve is oly önzetlenül, oly önfeláldozólag terjesztik.

Ma már fillérekért szerezhethet bárki magának tiszta nyomású, diszes bibliát. Halom: vásárolgatja is a nép a könyvet. Azonban az elvadult erkölcsökön nem igen látszik, hogy olvasgatnák is azt.

Az én gyermekkoromban kevesebb számban forgott közkézen a biblia, ámde akkor még áhitattal olvasgatták a könyvet. Emlékezem, hogy a kedves nagyanyóknak is volt egy öreg szent könyve. Rózsásfehér-arcú volt a nagyanyó és nyár volt. A falusi kertek lombos fái záporosótlól üdén ilatoztak. Galambok bugtak a nádfedeles ház gerinczén. A kedves nagyanyó a ulárját orrára tette. A fehér tornácson fonott szalmás karosszékre ült és a nyitott öreg könyvet térdére fektette és félhangosan olvasta azokat a történeteket, azokat az igéket, melyekhez az én gyermeki elmém nem emelkedett föl . . . A kedves nagyanyó lábánál kavargattam, kevergettem, sorakoztatgattam a „paszuly katonákat“ . . . Azok a görbült nagy piros paszulyzemek voltak a huszárajaim és a bűdösköszin sárga paszuly az

osztrák, a német . . . A kedves nagyanyó pedig olykor szünetet tartott az olvasásban. Az okulárét a könyvlapjai közé tette és szeliden, szeretettel mosolygott reám, midőn az én piros paszuly huszárim sarokba szorították a sárga-paszuly osztrák-németet. Ez volt nekem az igazi bibliás-vasárnap.

Az „Országos Magyar Szövetség“ Debreczenben szervezkedik. Adja Isten, hogy minél kevesebbet ünnepelgessen, vacsorázzon, szószátyárkodjon ez a társaság. Uraim! Cselekedni kell itt, mintahogy a zász, az oláh társadalom, kevesebb tárogatószóval, cselekszik, anyagilag, erkölcsileg szervezven, erősítvén a maga társadalmát . . . Azért az ilyen szövetségek alakításában utazó magyar urak bölcsen cselekednek, ha például — elsőbb — a zászatyafiakhoz zónáznak le némely tüntetésnélküli, bizalmas tanulmány-utra. Ott például a bankok sem a minél busasabb osztalék felhajszolását tekintik főfeladatoknak; hanem minden társadalmi, minden nemzetiségi szövetkezésnek az ő vaskasszajok képezi az ő legfőbb mozgó erőforrását.

Szabad Hajdu.

MODERN GŐZMOSÓDA Debreczen, Széchenyi-utca 42.
 Telefon. Gyűjtő kocsi.

hoz: a bibliához s onnan merítsünk a mi lelkeinknek szeretetet, békét, újjászületést!

Uray Sándor.

Az „Albina.”

— Ajánlva az „Országos Magyar Szövetség”, a magyar pénzügyi intézetek, a magyar társadalom figyelmébe. —

Az „Országos Magyar Szövetség” itt Debreczenben vasárnap délelőtt 10 órakor tartja (a városháza nagytermében) alakuló közgyűlését. Ezen alkalomhoz igen illik ez a cikk, mely az „Albina” működését méltatja, feltárván, hogy kevesebb szóval, kevesebb paradéval, miként működnek a nemzetiségek. Nagyszombati kiváló munkatársunk ezeket írja erről a sikeres munkáról.

A napokban a „nagyszombati „Albina” takarékos és hitelintézet kimutatását kaptuk kézhez, amelyben az intézet működésének eredménye, a keletkezéstől vagyis 1872. április 10-től 1902 évi december 31-ig táblázatosan feltüntetve. Minthogy lapunk hozzá nem értő olvasóit ezek nem annyira érdeklik, mint a szakembereket, azért ezeket, a bár tanulságos rovatokat mellőzzük. Csupán azt tüntetjük fel, hogy ez az intézet mely évben mennyit tiszta jövedelemre tett szert és ebből mennyit fordított jótékony célra. De beszéljenek magok a számok.

Év.	Tiszta jövedelem.	Jótékony célra.
1872,	47495 kor.	865 kor.
1874	62029	1602
1875	67216	1911
1876	63968	688
1877	65702	730
1878	60874	1144
1879	66509	732
1880	74928	905
1881	93191	1913
1882	80829	1524
1883	78078	1442
1884	81552	2062
1885	88624	2344
1886	91420	2456
1887	86442	2822
1888	100128	4207
1889	107739	4664
1890	118597	5315
1891	136273	6496
1892	172974	8578
1893	230518	12031
1894	243335	12800
1895	248622	13117
1896	262715	53162
1897	249577	12000
1898	250076	13000
1899	253845	13000
1900	252661	13000
1901	258539	13500
1902	263124	17300

Összesen: 1144596 kor. 224322 kor.

Az „Albina” tehát tiszta jövedelmének közel 20 százalékát (19.59 százalék) adta jótékony célra. A jótékony célra szánt összegből a legnagyobb rész szegény, közep iskolába járó oláh fiúk ellátására a kisebb rész egyesületek támogatására fordítottatik. — Ezt az ő szempontjukból csak dicsérni lehet. Tanulhatnának tőlük a mi pénzügyintézetünk.

Az igazgatótanács a közgyűléshez 1903. évben intézett jelentésében panaszkodik, a miatt, hogy a magyar sajtó magyarellenes törekvéssel vádolja az „Albinát és a többi

oláh pénzügyintézeteket. Mi a magyar sajtó ezen állítását — adatunk nem lévén — sem meg nem erősítjük, sem ezen állítás valóságát nem tagadjuk. Annyit azonban kötelességünknek tartunk meg említeni, hogy akár igazak amaz állítások akár nem, pusztán azzal, hogy kiabálunk, jajgatunk, mint a ki magával tehetetlen, előre nem haladunk! A kinek ideje van a munkálkodásra! A jótékony célra való adakozásban kövessék intézeteink az „Albinát.” Vegyének továbbá földbirtokokat és parcellázák a magyar paraszt számára. Ezt a mi pénzügyintézetektől kívánhatjuk nem az Albinától! Ha az Albina az oláhok számára földet vásárol, nem mondhatunk mást reá, mint azt, hogy a saját faját elősegíteni minden törvényes eszközzel, minden nemzetiségnek természetadta joga és önfentartás szerű kötelesség ez! Száltsuk le igényeinket lásunk földünk javításához, üzletünk nagyobbitásához akkor sem az Albina sem más nem húzza ki alólunk a földet és nem lesz okunk sem az „Albinára” sem másokra panaszkodnunk!

Országgyűlés.

Tisza leszámol a multtal és jelennel.

Eredeti tudósításunk.

Tisza indítványát ma felolvasták. Botrányos, türethetetlen támadás a szólás szabadság ellen: az első három sornál már kétség sem fért hozzá. De a hetek óta izzó lelkekből még nem alakult ki teljesen ebben a perczen a közvetlen impresszió s a figyelem, a melylyel a favágó munkáját nézték, a ki a szekerczéjével nekimegy az alkotmány tölgyének, lefoglalta a kedélyeket annyira, hogy azok a jelenetek, a melyektől annyira rettegtek, minden oldalon, elmaradtak. Egyébként az egész ellenzék konsternálva van; a Kossuth-párt legbekéesebb elemei is kárhoztajak az indítványt. A békebarát Barta Ödön, Mezössy és Polónyi fel is keresték Tiszát és követelték tőle, hogy legalább a végleges házszabálymódosítást vegye ki a zsendar-indítványból. Tisza ezt kereken megtagadta, mondván, hogy **ő a multtal és jelennel egyszerre akar leszámolni.** Természetes, hogy ezután meglesz az obstrukció az egész vonalon; a szervezkedés már a mai ülés során meg is indult.

*

Tisza István gróf kormányelnök ma benyújtotta házszabálymódosító indítványát. Ez a mai ülés eseménye. Elnök: **Feilitzsch** Arthur báró. **Hertelendy** László jegyző jelenté, hogy az indítványkönyvbe indítvány van bejegyezve a házszabályok módosítására.

Holló Lajos: Kerem az indítvány felolvasását

Elnök: Még az ülés alatt ki fog osztatni.

Holló Lajos: Ragaszkodom felolvasásához.

Az elnök felfüggeszti az ülést és azután felolvastatja a következő indítványt:

Beadja (a magyar nemzetnek)

Tisza Pista.

Indítvány.

Tekintve, hogy a jelenleg érvényben álló házszabályok a képviselőház egy része által rendszeresen üzött obstrukció által előidézett változott helyzetben céljuknak többé meg nem felelnek és azok további fentartása a nemzet legszentebb érdekeit és magát az alkotmányt is veszélyhelyre fenyegetik, minél fogva egy oly szerves házszabályrend megalkotása, mely a szólásszabadság sértetlen megóvása mellett a képviselőháznak rendjét, méltóságát és munkaképességét biztosítsa, égetően sürgős szükségét képez, tekintve másrészt, hogy úgy magának ezen házszabályreformnak keresztülvitele, mint az állam mindennapi szükségleteinek kielégítését célzó s az ország mérhetlen kárára elintézetlenül feltorlódtott törvényjavaslatok gyors letárgyalása s ezáltal összes alkotmányjogi és közgazdasági viszonyoknak a fenyegető anarchiából való megmentése csak úgy remélhető, ha a létező házszabályoknak ezen célból ideiglenes hatálylyal bíró rendkívüli intézkedésekkel való kiegészítése utján a nemzeti akarat gyors érvényesülése biztosítottatik, a következő indítványt adom be:

Határozza el a Ház, miszerint az 1903. és 1904. évi indemnitási, költségvetési és ujonczmegajánlási, valamint az ujonczlétszám változatlan megállapítására vonatkozó javaslatok, továbbá az ország pénzügyi és közgazdasági viszonyainak egy évnél hosszabb időre nem terjedhető ideiglenes rendezését célzó törvényjavaslatok és a megalkotandó új házszabálynak, mely azonban a törvényjavaslatok érdemleges tárgyalására vonatkozólag a klotürt nem hozhatja be, le tárgyalásának tartamára, de legfeljebb egy évig terjedő hatálylyal a létező házszabályok akként egészítettnek ki, illetve módosítottatnak, hogy az **elnöki előterjesztés és az előzetes tárgyalás után a Ház legfeljebb két szónok meghallgatása után egyszerű szavazással dönt** és ez alkalommal a törvényjavaslat előkészítésére kiküldött bizottság javaslatára prekluzív terminust szabhat. Az egyes javaslatok tárgyalásának megkezdésekor, vagy annak folyamán **ötven képviselő javaslatára egyszerű szavazással dönthet a vita bezárása felett.** (Felkiáltások: Gyalázat!) A Ház így vita nélkül, egyszerű szavazással meghatározza a szavazás idejét, melynek letelte után **további tárgyalásnak helye nincs.** Az összes javaslatok vita nélkül, egyszerű szavazással a 228. k. 4. §-ának és 220. § 2. bekezdésének hatályon kívül helyezése mellett, hozatnak meg (a harmadszori megszavazás nyomában a részletekben való elfogadás után fogantositandó). **És az ülés el nem oszlatható, míg a javaslat részleteiben is el nem fogadtatott.** (Helyeslés jobb felől. Nagy zaj a bal- és a szélsőbaloldalon.) A 203. §. utolsó bekezdése hatályát veszti, minden ülés a napirendre tűzött javaslat tárgyalásával veszi kezdetét, a **tárgyalás semmiféle okból és czímen a napirend tárgyalására szánt idő letelte előtt meg nem szakítható.** És a 196, 197, 204. és 206. §-okban körülírt teendők ezen idő letelte után az ülés végén intézendők el, a 207. és 223. §-oknak a tárgyatól való elérés kérésére, valamint a **zárt ülés megtartására vonatkozó határozmányai hatályon kívül helyeztessenek.** (Helyeslés jobb felől. Nagy zaj és mozgás a bal- és a szélsőbaloldalon.) Az elnök a 215. és 136. paragrafusok alapján való felszólalást — az ilyen felszólalások az idők kihuzása céljából történnek — egyáltalán megtilthatja végre, a mennyiben a 255. paragrafusban említett

Tudatjuk a n. é. közönséget, hogy **műhelyünket** meg-nagyobbítva, abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy **mérték szerinti megrendeléseket 24 órán belül** (kényes lábakra is) a legnagyobb pontossággal **saját műhelyünkben** készítünk, valamint óriási raktárt tartunk **háziilag** készült **női-, férfi- és gyermek cipő és csizmákból.**

Mandel és Társa
kizárólagos cipő raktár
DEBRECZEN, Piacz-u. 44. sz.

rendzavarás, valamint az elnök elleni engedetlenség egyéb eseteiben azonnali intézkedés szüksége forogna fenn, az elnök ezt vagy azokat, aki vagy akik a rendzavarást vagy engedetlenséget folytatják, az ülésekből kitiltja. (Nagy zaj és mozgás a bal- és a szélső baloldalon.)

No, ez gazzság.

Rakovszky István: No ez gazzság! (Felkiáltások jobbfelől: Rendre! Felkiáltások a bal- és szélső baloldalon. De úgy van, gazzság!)

Holló Lajos: Kimutatja a fogaféherét. (Ugy van! Ugy van! balfelől.)

Hertelendy László jegyző (olvassa): ... s ezen határozatát, valamint a Háznak a mentelmi bizottság javaslata alapján hozott kizárási határozatait fogantatosítani tartozik, egyúttal az ügyet a mentelmi bizottsághoz teszi át, amelynek a 255. szakaszban körülírt rendszabályoknak a rendzavarókra és engedetlenkedőkre való alkalmazását célzó indítványa a Ház legközelebbi ülésében a bizottság többségi s esetleg kisebbségi előadójának meghallgatása után vita nélkül, egyszerű szavazással döntendő el. Beadja Tisza István. (Hosszantartó élénk helyeslés és éljenzés a jobboldalon. Nagy zaj a bal- és szélső baloldalon.) Idáig tartott az indítvány.

A napirendet kifogják osztani. Az interpellációkra délután fél háromkor térnek át.

A napirend szerint megejtették a bizottsági választásokat, majd folytatták az ujonczutalékról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Okolicsányi László az első szónok.

Határozati javaslatát okolta meg, a mely szerint a kormány iránt a ház fejezze ki bizalmatlanságát.

Szünet következett.

Szünet után **Várady Károlyra** került a zárószó joga.

Molnár Jenő záró beszédében kifejti, hogy mér most kell ellenállani mindenféle törekvésnek. A jövőre nézve nem lát semmi biztosítékot.

Lengyel Zoltán a műszaki dijnokok sanyaru helyzetének javítása érdekében szólal fel.

Lovász a honvéd törzstiszti állások.

Holló Lajos a Tisza-Duna csatorna ügyében interpellált, amire Hieronymi rögtön felelt.

Lengyel Zoltán még a mentelmi bizottság eljárását a Khuen-ügyben tette szóvá, mire az ülés véget ért.

Vármegyénk és a közelvidék.

Halálozás. Ganzer Béla, nyugalmazott máv. főtisztet tegnap helyezték örök nyugalomra Hajdudorogon. A boldogult veje volt Farkas Pál dorogi birtokos, megyebizottsági tagnak, ki ugyanakkor unokáját, Farkas Géza m. kir. dohánybeváltó tiszt bimbókorában letört Jenő fiát is eltemette. A gyászoló család iránt megyszerte nagy részvétellel viseltetnek.

Új birtokfelügyelő. Hajdudorogon az osztatlan legelő tulajdon közbirtokossága birtoka felügyelőjévé tegnapi gyűlésén Posgay Imre okleveles jegyzőt választotta meg.

Veszedelemes járda. A hajdudorogi utcákon, hol tudvalevőleg még a régi tanács idejében épült járda és azt helyettesítő deszka pallók képviselik az aszfaltburkolatot, veszedelemes a járáskelés különösen nedves időjárás alkalmával. A napokban dr. Dömötör József, tb. járásorvos a palló egyik felszakadt deszkájába botlott, megsédült, elesett s lábát csaknem kettétörte. A súlyos lábfiúzamban szenvedő orvos egyébiránt a községtanács járdabizottságának tagja volt.

Márczius 15-ét mint már tizenkét év óta minden évben, úgy az idén is fényesen szándékozik megünnepelni a balmazújvárosi polgárság. Az ünnepélyt a Polgári Olvasó Kör rendezi ugyan, de részt vesz abban a Független kör, Földművelő egyesület, Előjáróság, az egyházak vezetősége és az összes polgárság. Az ünnepi beszédet ez évben is Kotyman József ref. tanító tartja. Szaválni fognak még Molnár József és Varga Antal tanítók. A templomban alkalmi istentisztelet lesz, a melven a Szózatot és Hymnust a gyermek dalárda fogja énekelni. Az ünnepély napján tartandó bankett és az azt követő táncmulatság iránt már most is nagy érdeklődés mutatkozik.

Balmazújvároson folyó év február 14-én a magyar ev. ref. egyházi iskolák tanzsereinek gyarapítása javára rendezett jótékony célú mükedvelői előadással egybekötött táncmulatság tisztá jövedelme 122 kor. 75 fillér volt. A jótékony célra felülfizettek: Plyés Endre ref. lelkész 3 kor., Albert Rezső gyógyszerész 2 kor., Kovács Ferenc jegyző 1 kor., Friedlender Márton 40 fill., özv. Hoffmann Dávidné 1 kor., Szabó Antal lelkész 1 kor. Pázmándi Ödön 60 fill. Fogadják az illetők ez uton is a rendezőség szives köszönetét. A rendezőség nevében Kotyman József.

A Máv. mozgalma a kibontakozás után.

(Budapesti tudósításunk.)

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter pénteken fogadta a vasutasok mozgalmanak vezetőit és dícséretes, hogy a vezetőikkel együtt meg mindig Ludvig elnök-igazgató is. A miniszter barátságos eszmecserét folytatott a küldöttekkel. Nem titkolta, hogy a mozgalom őt nagyon bántotta, mert azt hitte, hogy a személye ellen irányul. Holott, jegyezte meg mosolyogva, még alig pihenhetett meg a miniszteri széken. Bántaná őt, a ki maga is vasutas volt, ha éppen a vasutasok értenék őt félre. A tisztelgők vezetője elmondta, hogy miért tört ki az elégtelenség oly egyetemesen.

A vasutasok — így mondta a vezető — még 1901 ben dolgoztak ki tervezetet helyzetük javítására. E memorandumot még csak válaszra se méltatták, holott közben javítást kaptak az állami tisztviselők, a katonák a közigazgatási tisztviselők. Az előléptetési viszonyok pedig — folytatta a szónok — valósággal megdöbbentők. Illusztrálásul bemutatta a vezető a küldöttség egyik tagját, aki 32 esztendő szolgálat utánvergődött 1600 forint fizetésre. És — mondta mozgalom vezére — bántott minke, hogy az előléptetésre szánt 1 millió 800.000 koronát fogyasztottak el és előléptetésben a

hivatalnokok egyhatod része részesült csupán. A vezető elmondotta, hogy minő romboló hatással van a Máv. tisztviselőire a Pumpia, a Majla és a fogyasztási szövetkezet.

— Pumpia? Pumpia? Vágott a szónok szavába a miniszter, ezt a nevet ismerem.

A miniszter megfontolásra érettnnek találta a vezérferfi ama javaslatát, hogy a tisztviselők súlyos kamattal terhelt adósságát váltsa meg a kormány olcsó kölcsönrel. E tárgyban a miniszter tárgyalni fog a pénzügyminiszterrel.

A miniszter megvallotta, hogy a vasutasok ügyében helytelenül tájékoztatták. Megismételte, hogy épen a vasutasoknak nem lesz okuk a panaszra és nagyon örült, hogy eloszaltak aggodalmait a miatt, hogy a mozgalom az ő személye ellen irányul.

— Minden méltányos kérést teljesíteni fogok!

Ezek voltak a miniszter bucsuszavai.

Mi az ujság?

Csempészek helyett pénzhamisítók. Szabolcsmegyében nagyon elterjedtek a hamisított egy- és ötkoronások. A csendőrség erélyesen nyomozott ez ügyben, de nem tudott eredményre jutni, míg végre tegnapielőtt a véletlen kézbe adta a hamisítókat nem ugyan a csendőröknek, hanem két pénzügyőrnek. Beke Miklós és Richter László pénzügyőrök — mint nekünk írják — este 10 óra tájban Rád község felé haladtak, hogy a pálinkafőzőket ellenőrizzék. Mikor a község közelébe értek, egy kocsi került velük szembe, amelyen három emberült. A két pénzügyőrnek gyanus volt a kocsi. Megállították tehát, de mikor a kocsihoz léptek, a kocsin ülők egyike revolverből rálőtt a pénzügyőrökre és Richter pénzügyőr vállán könnyebb sérülést ejtett. A lövés után a kocsis a lovak közé csapott, de a következő perczben Beke pénzügyőr az egyik lovat lelőtte, mire a másik ló is megállott. Ekkor a kocsin ülő emberek leugráltak és futással akartak menekülni. Kettő el is futott, de a harmadikat a lábán találta a pénzügyőrök golyója s ezt aztán sikerült is elfogni. Amikor a kocsit átkutatták, legnagyobb meglepetésükre a vélt dohány helyett a pénzhamisításhoz használt gipszöntvényeket és egy prést találak, melylyel a hamisítványok szélfeliratait készítették, továbbá olvasztó tegeleket és nagymennyiségű félig kész hamisítványokat. A megsebesült embert Sipos Ambrusnak hívják, akit kocsin visszavitték Rádra. Onnan a kálói csendőrségnek adták át. Sipos a csendőrök előtt bevallotta a társait is.

Felültetett szociálisták. Tenkén nagy ribillió volt, az egész várost elárasztották a vidékről beözönlött szociálisták. Mint nekünk írják szekéren, vonaton a környékről 6—700 szociálista érkezett kibontott piros lobogóval. A falukat ugyanis, ahol a szociálisták laknak, bejárta a hír, hogy Mezőfi Vilmos, a járásban népszerű agitátor pénteken Tenkére érkezik, ahol gyűlés lesz az adó leszállítása miatt. A derék em-

Új szabadalom!

Rendkívül alkalmas különösen nyitott kanálisoknál teljesen légmentes Clozette-tétt belől-kívül zománczolja, ülés deszkával együtt **ára 10 korona.** Kapható

GERŐ JÓZSEF

légszesz- és vízvezeték berendezési minta raktárában
Hatvan-u. 4. Telefon 328. sz.

Karlsbádi edények של פסח DEBRECZEN, Piacz-utca 73.
legolcsóbban kaphatók Dr. TIHANYI házban.

berek napestig minden vonatnál nagy deputációval várták a vezért, míg a több száz főnyi tömeg a piacon helyezkedett el. De bizony Mezőfi nem jött, sőt mint kiderült, szándéka sem volt, hogy kiránduljon. Így hát nyilvánvaló lett, hogy a szociálistákat lóvá tették, s csak a higgadtabbaknak köszönhető, hogy a fölingerült sokaság a dekorum okaért nem tüntetett.

Összeroncsolt utász-káplár. Zorn Antal szegedi utász-káplár pénteken reggel 8 órakor hozzáfogott felszerelésének a tisztításához. Az ágya vasait tisztogatta. A mázolásához azonban nem volt ecsetje. Zorn úgy akart segíteni a bajon, hogy patronból készített magának ecsetet. Erre a célra elővett ládájából egy régi patron, amely azonban nem volt elhasználva. Sörtét akart bele tenni, de előbb reszelővel le akarta azt a részét venni, ahol a gyutaec érinti a puska-porot. A reszelés folytán a patron annyira átmelegedett, hogy felrobbant. A következő pillanatban Zorn eszméletlenül rogyott össze. A felrobbant patron elszakította balkezének két ujját, kiütötte a balszemét, az egész alsó fogcsorát és arcát a szó szoros értelmében összeroncsolta. A durranás olyan hatalmas volt, hogy megrázkódtatta az egész épületet. Érdekes a dologban, hogy Zorn mellett közvetlen közelben állottak Piskurán Valér és Benbor Péter közlegények. Ezeknek szerencsére nem történt más bajuk, mint-hogy a nagy légsűrűsödés a földhöz sujtotta mindkettőjüket.

Meghalt a felesége után.

(Öngyilkos dragonyos tiszt.)

Egy budapesti volt háztulajdonos és nyugalmazott dragonyos százados péntekre virradóra Nizza egyik temetőjében felesége sirján szíven lötte magát. Zsebében pár soros zárt levelet találtak a következő tartalommal: „Boldog voltam nagyon s a sors elvett tőlem mindent. Temessenek a feleségem mellé.”

Fuchs Emil
nyugalmazott
dragonyos-százados.

Ebben a két sorban egy sorsüldözött ember minden szerencsétlensége és mérhetetlen fájdalma benne van. Borzasztó végezt juttatta a boldogtalan embert oda, ahhoz a nizzai sirhalomhoz.

A szomorú végű regény négy év előtt kezdődött. Fuchs Emil délczag dragonyos százados, kinek a József-köruton egy négy emeletes bérháza volt, Nyir-Bátorban megismerkedett az ottani tanító, Matlekovics Béla leányával Ilonával. Beleszeretett s miután érzelmei viszonzásra találtak, feleségül vette. Két évig a legboldogabban éltek együtt. A törekény asszonyka ekkor anyai örömei elé nézett; a házi orvos levegőváltozást ajánlott neki, mire a férj eladta budapesti háza tulajdonjogát és Nizzába költözött.

Egy hónappal az örvendetes esemény bekövetkezése előtt egy pohár behűtött citromos vízből tüdőgyuladást kapott az asszony s a legválságosabb időben egy leánykának adott életet. A gyermek születése az anya életébe került. A nejét bálványozásig imádó férj majd beleőrült a szörnyű csapásba. De a kis újszülött iránti kötelesség-érzet mégis erőt adott neki a rettenetes csapás elviselésére. Kedves halottját elhantoltatta a nizzai virágos sarkertbe, a kis babát

elvitte az apósához, Nyirbátorba s ő maga nyugdíjba vonulva csak szomorú emlékeinek élt.

Pár hét előtt kicsi leánya is beteg lett és meghalt. A boldogtalan embert ezután már mi sem kötötte az élethez s azóta ott élt Nizzában. Az egész napot felesége sirjánál töltötte, míg pénteken reggel a sarkert gondozója ott találta átlőtt szívvvel felesége sirjánál.

Az ázsiai világháború.

Hírek a japán veszteségekről.

Port-Arturban volt szemtanuk beszélik, hogy a japánok veszteségei az első összeütközés alkalmával sokkal nagyobbak voltak, mint a minöket eddig jelentettek. A japán hajók szerfelett erősen meg vannak rongálva és hosszadalmas javítási munkát igényelnek. Hat czirkáló hajó komolyan megsérült; továbbá Port-Artur mellett öt hajó elmerült, közülök az egyik a japáni tengerbe. Azonkívül öt torpedó-hajó, két torpedó-naszád és egy ágyu-naszád — az utóbbi Port Artur mellett — részint harc képtelenné lett, részint elmerült.

Orosz diákok Oroszország ellen.

Bernből távirják, hogy a lausanei egyetem százötven diákja és diáknője határozati javaslatot fogadott el, a melyben azt a reményt fejezik ki, hogy Oroszország összes forradalmi elemei népháboruban a hivatalos Oroszország ellen fognak támadni.

Orosz hajók Szuezen.

Port-Saidból jelentik: Szuezből öt orosz torpdónaszád érkezett ide. Három orosz torpedónaszád, melyek a Földközi-tengeren időztek, a vihartól erősen megrongálva a helybeli kikötőbe értek, de parancsot kaptak a kikötő elhagyására. A szén felvételét sem engedik meg nekik. Egy másik orosz torpedónaszád a csatornában összeütközött az egyiptomi vámőrhajóval, amely az összeütközés következtében elsüllyedt. A hajó legénysége megmenekült. Hir szerint a csatorna legalább 24 óráig zárva marad.

Megfeneklett japán csatahajó.

Csifuból jelentik tegnapi kelettel: Egy ideérkezett gőzös azt jelenti, hogy egy japán vérteshajó Csemulponál zátonyra került.

Debreczen a bibliáért.

Mai napon, a biblia vasárnapján, amikor az egész világ protestáns népei templomokban adnak hálát Istennek azért a mérhetetlen áldásért, amely az üdvösség és világosság után áhítozó emberiségre áradt a biblia elterjedése következtében: illik visszaidézni az emlékezetbe azt a nagy áldozatkésztséget, amelylyel közel kétszáz év előtt Debreczen város kálvinista közönsége a hazában nagyon megszükkült biblia kiadására rászánta magát.

Ugyanis 1715-ben a város előjárói szerződést kötöttek Campegius Vitringa leydeni világhírű könyvnyomdászszal, hogy a bibliát 4200 példány-

ban nyomassa ki. Az egész költség körülbelül 16.000 frtra rugott s ebből az egyház ötezeret előre lefizetett, melyhez Báthori Szabó András, egy vagyonos debreczeni polgár 500 frt. hagyományával járul. Azonban a Komáromi Csipkés György debreczeni pap fordítása szerint való bibliákból 1719-ben csak 31 példány juthatott el Debreczenbe. A többi a jézsuiták és néhány kath. főpap ellenséges indulatu befolyása következtében a bécsi kormány elkoboztatta. Éppen mint 1852-ben ez angol bibliatársaság 58000 magyar bibliáját Kőszegen.

A debreczeni követek haszontalanul fáradoztak, kértek, rimáncodtak Egerben, Kassán, Bécsben és Prágában.

A kicsinyes dogmatikai ürügyek miatt lefoglalt bibliából egyet sem kaphatott vissza a város népe, csak 1779-ben került vissza vagy 1200 példány, de ennek nagyobb része a hosszú idő és ut viszontagságai miatt tönkre ment.

UJDONSÁGOK.

— **Az Országos Magyar Szövetség** helyi alakuló ülését 1904. márczius 6 án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja a város háza nagytermében, melyre a város közönségének becses figyelmét ezuttal is felhívjuk.

— **A Csokonai-kör** ma délután tartotta meg nagyszerű felolvasó ülését az Országos Magyar Szövetség kitünőségeinek és helyi erőknék a közreműködésével. Az Arany Bika dísztermének földszintje teljesen megtelt. A páholyokból is kedvesebbnél-kevesebb női arcok mosolyogtak alá a nekik inkább tetsző felolvasókra. Ez a magas színvonalon álló felolvasó ülés különben — és részben — mintegy nyitánya volt a Magyar Országos Szövetség vasárnap délelőtt megtartandó alakuló gyűlésének. Ilyen értelemben tartotta rokonszenves, hazafias, meleg megnyitó beszédét *Dobieczy* Sándor, városunk egyik országgyűlési képviselője, a ki végül — a Magyar Szövetség megjelent vezetőtagjai felé fordulva — üdvözölte az — *apostolokat* . . . Nos, ha apostolról van szó, akkor a szólásra emelkedett *Eszterházy János* grófon meglátszik (megjelenésén, mint beszédjén), hogy nem holmi szórtarisznyás, görbe botos vándor, hanem délczag fia a régi híres „Eszterház” nemzetségnek. — Dicséretére kell irnunk, hogy bár magyar mágnás: fajtájának, a népnek sorát is lelkén viseli. Áldja Isten a törekvéseit. Röviden ösmertette a Szövetség nagy céljait és a megjelent debreczeni szép hölgyeknek gavalléros bókot csapván, a debreczeniek legjobb indulatába ajánlotta a szövetséget, a vasárnapi alakuló közgyűlésre szívesen híván a jelenvoltakat. A nemzet mentésére indított küzdelmekben évtizedek óta elsőhelyen vezet, a harmadik előadó, *Jancsó Benedek* dr., ez a minden ízében erős magyar ember, ez a minden gondolatában és törekvésében hazafias nagy magyar tudós, a ki perczről-perczre melegező, szinesedő előadásával küzdelemre, szövetkezésre buzdította a debreczenieket, mert magunkban kell keresni az erőt, mert magunknak kell erősíteni a fajunkat, csakis

— **Még ezideig raktáron nem létezett** —
jó minőségű
gyermek-, leány- és fiu czipőinket
ajánljuk
a t. vevő közönség szives figyelmébe.

Neumann Testvérek
TISZA PALOTA.

igly védelmezhetjük meg az elárvult magyarságunkat — idebent . . . Az erős, a hatalmas magyar tudós előadását nem méltatjuk, csak felelítettük itt; ahhoz tér és idő kellene . . . Utána az ihletett költő lantja zendült meg. *Rudnyanszky Gyula* mutatta be határos előadással kiváló költőtársának, *Endrődy Sándor* mesternek három gyűjtő, remek költeményét. Most következett *Herzeg Ferencz*, a magyar uritársadalom becézett, egyik legolvasottabb regényírója. Apró, ragyogó ötleteket olvasott fel olyaténképpen, mintha csak legdrágább keleti gyöngyszemeket dobált volna felénk. Játssza, nevetgélve, bájos könnyedséggel örök igazságokat. Csak egyet említünk fel.

A szegény leány elindult az oltár felé és a körülte tolongó férfiakhoz fordult, mondván:

— A ki szeret, követ engem . . . Minden epekedő férfi elmaradt tőle; de mikor a mosár felé indult a szegény szép leány, ekkor is hátrafordult: — A ki szeret: követ engem . . . Száz- és száz férfi tudult hozzája.

A *Herczegh Ferencz* ragyogó, virágos előadása után helyi költőnk *Jánosi Zoltán* református lelkész tárta fel az ő honszerelemtől lángoló, erős, sőt mondhatjuk szilaj magyar lelkét és „*Tisza partján*“ költeményének előadásával felrázta a kedélyeket, de helyesen jegyezte meg *Dobieczy Sándor*, hogy a *Jánosi* előadását kellett volna az utolsó számnak hagyni, illő befejezése lett volna az inkább hazafias jellegű ünnepélynek, melyet így a magyar puszták, a szabadtermészet szingazdag tollú költője, a legelső vadász-írónk *Barsony István* fejezett be egy meleg, csattanós szerelmi történet előadásával, a melyben egy szép katonatiszt, egy csunya férj és még valaki szerepelt; hanem azért mégis oly tisztességes történet volt, hogy — szerző szerint — a felsőbb lányok is meghallgathatták! Valóban meghallgathatták és igen kedves, igen hazafias összefüggés emlékével oszlott szét a közönség.

— **Főiskolai ifjúsági gyűlés.** A tegnap délutánra hirdetett ifjúsági közgyűlés, melynek tárgya *Kossuth Lajos* halála évtizedes fordulójának megünneplése volt, az épen folyamatban lévő vizsgálatok miatt elhalasztott f. hó 7-diki d. u. 6 órára. Az előjáróság részvétének és gyászának szép koszoruban készül kifejezést adni, a melynek költségeihez a város polgárait is felkéri szives adakozásra.

— **A debreczeni fogyasztó-közönséget** teljesen fölizgatta az a kipattant hír, hogy némely debreczeni hentesek és hizlalók döglött disznók húsát hozták forgalomba. Megköveteljük, hogy a hatóság a legszigorubb, példás megtorlással éljen mindazokkal szemben, a kiknek ezen közegészségügy ellenes merényletben részők van, de viszont a sajtónak tapintatosan kell ezen merénylet nyilvános tárgyalásánál eljárni. A nagydobolással nemcsak a ludasokat pellengezzük, hanem a külföldre és a vidékre kiágazott, virágzó debreczeni hentesipar hitelét, becsületét dobjuk oda a versenypiacok martalékául, amely kapva kap ezen a botránnyon, hogy lejárhassa a debreczeni piacot. Már pedig nehány szem konkolyért bűn és oktalanság volna sárba taposni, tönkretenni egész véka tiszta buzát. Eppen azért a mi felfogásunk szerint, a vizsgálat végét be kell várni, mert addig minden szóbeszéd csak gyanúsítás számba megy. Már pedig pusztá gyanúsítás alapján pellengeznünk senkit sem szabad, egyébként, értesülésünk szerint, a leszigorubb, a legszélesebbkörű vizsgálatot indították. E vizsgálat vezetőjét *Tóth Mihály* mezőrendőr kapitányt oly megközelíthetetlen,

pártatlan tisztviselőnek ösmerjük, a ki eme nagy izgalmat keltett vizsgálatot közmegegyezésre fogja végrehajtani; de a fölháborodott nagy közönség nevében és érdekében helyén valónak látjuk azt a kijelentést, hogy addig is elvárjuk, sőt nyíltan követeljük Debreczen város törvényhatóságától, miszerint szigorú igazságossággal, példás megtorlással fog eljárni azokkal szemben, a kikre rábizonyul a bűn; mert hisz a debreczeni sertésipar hitele és a debreczeni fogyasztó közönség megnyugtataása minden más mellé érdeknél előbbvaló.

— **50 éves jubileum.** *Raics Lajos*, a *Rickl* cég üzletvezetője ma töltötte be kereskedői működésének 50. évét. A mint most is csendben, családi körben ünnepli e keveseknek megadott ritka napot, sohasem kereste a nyilvánosság előtti szereplést, dolgozott, segített fáradhatlanul 50 év óta. Mint egy vasmegegyei egykor tekintélyes nemesi család sarja eljutott az akkor még egészen német Pestre. Soha el nem aludt hazaszeretete a sok veszélynek dacára elvitte 1857-ben Nápolyba a magyar légióba, a honnan 1/2 év múlva visszatérve, Debreczenbe került, a hol 40 év óta működik. Tiszta jelleme, szakképzettsége, munkássága és nagy szívóssága a köztisztelet és szeretet tárgyává tették őt és családját. Kívánjuk, hogy *Raics* bácsit még számos éven át tartsa meg a magyarok Istene.

— **Postajárás a kertészekben.** A várost környező kertészekben lakó polgárságnak régi óhajta, hogy rendes postajárás legyen ott is legalább a nyári hónapok alatt. A postaigazgatóság megkereste a városi hatóságot, hogy mikép volna lehetséges a postai kézbesítést a kertészekben rendszerezíteni. A hatóság a mezőrendőrkapitányt bízta meg e fontos dolog rendezésével és az ügy már jó uton van és márczius közepéig a külsőségekben is lesz rendes postajárás.

— **A Csokonai kör** vacsorára hívta össze tagjait és a muvelt közönséget az országos magyar szövetség vezetőségének, a lejött írónak tiszteletére. Mintegy pár százan összejöttek hölgyek és urak. Muzsikaszó ugyan nem volt, — hanem annál több — és többnyire — sikerült felköszöntő . . . Felköszöntőket mondottak: *Dobieczy Sándor* a szövetségre, *Vecsei Imre* gróf *Eszterházy Jánosra*, a szövetség elnökére, *Géresy Kálmán Endrődi Sándorra*, *Herczeg Ferencz Bársony Istvánra*, *Sinka Sándor Jancsó Benedekre*, *Herczeg Ferencz* a város közönségére és a Csokonai-körre, *dr. Jancsó Benedek* a váro ra és közönségére, *dr. Pröhl* *Herczeg Ferenczre*, *Herczeg Ferencz* a hölgyekre, *dr. Tüdős János* az akezió sikerére *dr. Körösy Kálmán Jókai Móra*, a magyar irodalom királyára. A kedélyes társaság a késő órákig együtt maradt.

— **Dalegyleti gyűlés.** A városi dalegylet szombaton délután 3 órakor tartott ülést *dr. Márk Endre* elnöke alatt. A folyó ügyek tárgyalta.

— **Estély a Dréher-söröcsarokban.** Szombaton este tartotta a jótékony polgári asztaltársaság tombolával, felolvasással, szavatokkal egybekötött estélyét, amely anyagilag és erkölcsileg is kitünően sikerült. *Rostkovicz Arthur* két humoros történetét olvasott fel. Az ezután következett pompás szavalt után *Kis Gyula* hegedűjátékával szórakoztatta a közönséget. *Rudnyanszky Gyulának* a „*Gyáva*“ című költeményét műkedvelőhöz képest meglepő készséggel és lendülettel adta elő *Kohn Lajos*.

— **Hatósági figyelmeztetés.** Debreczennek ezidőszert az V, VI, VII, VIII. és IX-ik állategészségügyi körzeteiben rohamosan és nagymérvben föllépett sertésvész miatt zárlat rendeltetett el. Ennélfogva a mihez tartás végett a következőkre figyelmeztetik a közönség: 1. Ezen körzetekben levő sertéseknek egyik vagy másik körzetbe tovább tartás céljából való hajtása csakis az I. fokú állategészségügyi hatóság (mezőrendőrség) engedélye mellett eszközölhető. 2. A leszurandó sertések — bármelyik körzetben is vannak — a helyszínén előzetes állatorvosi vizsgálat alá veendő, s csakis azután szurhatók le és vihetők a vágóhidra. A sertésszállítás a fertőzött körzetekből idegen törvényhatósági területre csakis polgármesteri, illetve alispáni engedély mellett lehetséges. 3. A fenti körzetekben levő sertések járlatainak kiadása betiltatott, az átírás csakis akkor eszközölhető, ha a sertés levágásra adatik el, mit mindenesetben a hatóság a járlatra rávezet. Mezőrendőrkapitány.

— **A Kossuth-dalkör** egyike a leg-hazafiasabb dalegyleteknek és hisszük is, hogy *Szele György* elnöklésével, a buzgó vezetőség, a lelkes tagok kitarása mellett művészi tekintetében is a legelső köze emelkedik. Eppen azért szívesen foglalkozunk ezen egylet ünnepeivel. A Kossuth-dalkör márczius hó 14-én a *Bika Szálloda* dísztermében tart zártkörű dalestélyt. Ez ünnepre jegyek *Benyáts Emil* *Piacz-utcai*, *Medgyaszay Sándor* *Degenfeld-téri* és *Kontsek Kornél* *Kossuth-utcai* üzletében válthatók előre. A műsort legközelebb közöljük.

— **Az ev. ref. felsőbb leányiskola ünnepélye** oly széleskörű érdeklődést ébresztett, hogy a rendező tanári kar annak megismétlését határozta el. Az egész kiválóan érdekes műsort hétfőn délután ugyanoly terjedelemben, mint ma délután, meghallgathatják, akik a ma délutáni ünnepélyre jegyet nem kaptak. Jegyek *Matolcsy László* tanárnál, az ünnepély főrendezőjénél kaphatók.

— **Márcziusi ünnepek.** A vasutasok „*Egyetértés*“ című dalköre f. hó 15-én a *Margit* fürdőben, táncszal egybekötött dalestélyt rendez. — Az iparos ifjak önképző egyesülete márczius hó 13-án, az *Iparos Otthon* dísztermében tart márcziusi emlékünnepet. Mindkét ünnepély műsorát közölni fogjuk.

— **Választmányi ülés.** A Szent-Erzsébetről nevezett debreczeni kath. nőegylet választmánya, folyó ügyeinek elintéze végett, holnap, márczius 7-én d. u. 3 órakor szokásos helyiségében, a *Svetits-zárda* dísztermében ülést tart.

— **Eső után köpönyeg.** A dögus botrány óta a hatóság is észre kezdi venni régebbi mulasztásait. Így a főkapitány, hogy most a VIII. állategészségügyi körzetben a sertésvész kiűtött, szigoruan utasította a hatvan-utcai sorompórt, hogy a malacvásárteret és az utvonat a legszigorubb ellenőrizze, nehogy a megfertőzött területről veszes állatot vagy dögust szállítsanak a városba.

— **Debreczeni mintára.** Győr város debreczeni mintára akarja szervezni a bejelentő hivatalát és ezért átiratban kérte a szabályrendeletet.

— **Utóállítás.** Szombaton délelőtt utóállítás volt a *Pavillon-laktanyában*; két osztrák hadköteles került mérték alá és kilenc elaggott apát vizsgáltak meg, akik fiaiknak a katonáskodás alól való felmentésüket kérték.

Pártoljuk a hazai kisipart!

A legfinomabb és legdivatosabb **keztük**, valamint a legszakoszerubb készült **sérvkötők, haskötők** stb. a legjutányosabb áron **kaphatók és megrendelhetők**

VITÁRIUS BÉLA

külföldön tanulmányozott keztü- és kötszerész mesternél

DEBRECZEN, Főter, Bádogos-u. (Tisza-palota.)

Tóth Béla gyógyszerész mellett.

— **Ebéd a kórházi főorvos tiszteletére.** Az új királyi tanácsos dr. *Ujfalussy József* kórházi főorvos tiszteletére a kórházi orvosi kar diszebédet rendez vasárnap a kórház gondnoki hivatalában. A diszebédre hivatalosok a főispán és a közigazgatás főbb tisztviselőire.

— **Alföldy táncvizsgája.** Kedves apró s nagy babák mutatták be tegnap a Bika disztermében azt a kedves, bájos művészetüket, amelyet Alföldi Károly és fia jó hírű iskolájában nyertek. A derék tanár és fia igazán gondos és szakavatott fáradozását koronázza az a siker, a miben tegnap este előkelő nagyszámu közönségnek volt alkalma gyönyörködni: egészen apró, csaknem 5—6 éves kis babák lejtették oly könnyed biztonsággal a legmodernebb táncokat, a mit bizony a felnőttek is megirigyelhettek volna tőlük. A táncvizsga után a kis bakák kedves gardes damesjai is megkezdték a táncot, amely Kis Béla magyaros zenéje mellett benyult a késő éjszakába.

— **Munkás gyűlés.** Az építő ipari munkások *Dézi Ferencz* és társai gyűlés tartására kaptak engedélyt a rendőrségen. A gyűlést vasárnap délelőtt tartják az Otthon kávéházban.

— **Az utozán megvert nő.** Nagy csődületet okozott az a vakmerő és otromba merénylet, amelyet a megsértett panaszos nőnek a rendőrség előtt tett feljelentése szerint *Tóth János* kocsis követett el a Bika szálló előtt. A kocsis a kezében levő piszkos vederral hozzáért *Forgács Józsefné* ruhájához, aki e miatt rászólt. A durva kocsis erre gorombán rátámadt és arczul verte a védtelen asszonyt. A legszomorubb a dologban, hogy az összegyűlt nép közt senki sem akadt, aki a dühöngőt megfenyítette volna.

— **Az erkölcsromlás.** A régi Debreczen tiszta erkölceit a „modern“ élet teljesen kipusztította és erkölcstelenség dolgában igazán „nagyváros“ lett már Debreczen. Egyetlen napon három pillangót fogott be a rendőrség. *Katona Erzsé* 14, *Hatvani Giza* 17 és *Matyasin Borbála* 18 éves bukott leányokat. A két előbbi *Karikó Gáborné* nál tartóztatták le.

— **Elítelt segédjegyző.** A debreczeni törvényszék lopásért és sikkasztásért négy hónapi fogházra ítélte *Szilágyi Józsefet* volt közigazgatási tanfolyam hallgatott. Az elítelt megnyugodott és azonnal megkezdte a büntetése kitöltését. A jó családból származó fiatal embert a rossz, társaság vitte a lejtőre.

— **Elveszett tárgyak.** Igen szép, kétfülleres nagyságu arany mellti (a közepén valódi gyöngy, körötte apró gyémántok) elveszett. A becsületes megtaláló 20 korona jutalmat kap. — Folyó hó elsején a Külsővásártér 8-ik számú háztól a honvédhuszár laktanyáig vezető kocsitron elveszett egy ezüst cigaretta-tárcza, belsején baloldaltban következő felirással: „oli baba 1903 márczius 14.“ Felhivatik a megtaláló, hogy nevezett tárczát szolgáltatassa be a r. kapitányság bünygyi osztályához, hol 20 korona jutalomban részesül.

x **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33., mindenkinek ingyen megküldi. A kitünően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtisza magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlitendők az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dus választéka.

x **Felhő Rózi** legújabb felvételi fenyképek után készült levelezőlapok kapható Pongrácz Géza paplkereskedésében Debreczen.

x **Pénzkölosönök** gyorsan kieszközöltenek a 26 pénzintézettel összeköttetésben levő bankirodában, Debreczen, Csapó utca 12 Törlesztéses kölcsönök földbirtokra és kisebb bérházakra is.

x **Menyasszonyi** kelengyek és alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbb bevásárlási forrása Lám Sándor üveg és porcellán üzlete. Debreczen, Piacz- és Hatvan-utca sarok.

x **A Katz Hermann** ruha czég nagy sikereinek egyik titka az, hogy áruraktárának nagy része helybeli legjobb szabók által elkészítve, mindig hű tükre az uralkodó divatnak és az árak mégis meglepő olcsók. Bizonyítékot szolgáltatnak az idei tavaszi és nyári évnegyedekre hozott férfiruhaszövet ujdonságai, melyek részben a legjobb kiállításal itthon mintaruháknak dolgoztattak fel, részben mérték utáni rendelésekre szolgálnak. A czég megtiszteltetésnek fogja venni, ha e kész ruhákat és szöveteket mérték utáni rendelésekre, melyek ujdonságuknál fogva jórészt ismeretlenek, a t. vevőközönségnek minden vásárlási kényszer nélkül megmutat-hatja. *Katz Hermann* férfi, fiu és gyermekruha áruháza Debreczen, Piacz-utca 43. szám. Szövetek méterenkénti eladása.

TÁVIRATOK.

Tisza tervei ellen.

Tisza Pista javaslata még a saját pártjában is nem várt ellenzésre talált. A kilépettek a parlamentarizmus elleni merényletnek tekintik. A minisztertanács délután 2—5 óráig tanácskozott. Este 8 órakor az ellenzék a Pannóniában vacsorált. Holló az ellenzék szervezését a legégetőbb szükségnek látja. *Ugron Gábor* szerint meg kell előzni Tiszát és technikai obstrukcióval álnani ellene és lehetetlenné tenni. *Zichy Aladár* gróf (néppárti) az ország rokonszenvét félti és egyelőre e tervbe nem megy bele. Nesi szerint a gróf *Khuen* miniszter kinevezése ellen is irtó harcra kell kezdeni. *Buzáth Ferencz* (néppárti) indítványozza, hogy holnap a Drechsler-vendéglőben jöjjenek össze a további teendők megbeszélése végett. *Zmeskál Zoltán* (néppárti) kijelenti, inkább *Szilágyi* a vándorol ki, ha *Tisza* győzni fog. A kormánypártban is ellenséges hangok hallatszanak. *Perczel* elnök megmondta, hogy hetvenen kiválnak. *Ugron* azon kijelentésére, hogy az ujonczjavaslatot inkább átengedik, *Nyiri* honvédelmi miniszter a folyosón készségesen mondta: Kezet rá! De *Ugron* nem biztosította erről sem. Késő este a *Kossuth-pár*, *Thaly Kálmán* elnöklété alatt elhatározták, hogy egy emberként áll szembe *Tisza* vakmerő terveivel. *Minden eszközt jónak tart ellene.*

Szerelmi dráma.

Esztergomban *Hovák István* póttartályos agyonlőtte *Gerendás Erzsé* jegyesét. A legény meghalt, a lány haldoklik.

Képviselőválasztások.

Nagylakon este végződött a választás. *Hász Antal* kormánypárti 557. *Szücs Dénes* *Ugron-párt* 396, dr. *Nagy Sándor* *Kossuth* párti 856 szavazatot kapott. Pótválasztás lesz.

Ilyefalván délután 4 óráig leszavazott báró *Szentkereszty* kormánypárti 286, dr. *Nagy György* *Kossuth* párti jelölre 422 választó.

Börtönre ítélt földes ur.

Nyitrán a törvényszék egy évi börtönre ítélte *Kuthy István* megyei virilis földes urat, amiért *Vrána Ilona* nevelőnő ellen merényletet követett el.

Véletlen öngyilkosság.

Fabri Mihály nyitrai honvédszázados *Olga* nevű leánya véletlenül meglőtte magát. A sérülése halálos.

Színház.

Kéz kezet mos. A városunkban időző szerző tiszteletére adta társulatunk *Herczeg Ferencz*nek ezt az utolsó s ha zajos siker dolgában nem is első, de szellemességben valamennyi eddigi darabját felülhaladó vigjátékát.

Az attikai sónak oly nagy mennyisége van ebben a vigjátékban fölhalmozva, hogy egy tizedrészével is boldogulna egyik-másik szellemszegény, a pegazust megülni nehezen tudó író. A remekbe csiszolt ötletek, váratlan fordulatok, a finom gúny szikrái és a veséket hasgató éles szatira ostromapásai, mint az üllőre tett izzó vas szikrái egymást kergetve rajzanak a bámuló néző előtt.

De hiszen ismeri már közönségünk ezt a remek vigjátékot, melyet tavalyi premierje alkalmával épp oly melegen fogadott, mint eddig *Herczeg Ferencz*nek valamennyi darabját.

A tegnapi est sok tekintetben jobb volt a darab eddigi előadásainál. Színészeinket láthatólag sarkalta az a tudat, hogy a szerzőnek játszhatnak. *Krémer, Faragó, Sebestyén, Iványi*, valamint *Hahnel* *Aranka* és *Csige Ilonka* a tőlük telhető legjobbat adták.

A szereposztás a régi maradt. Csupán két szerep kapott új gazdát. Zentait *Szilágyi*, *Eberlet* *Krasznay* játszotta, mindkettő sikerrel.

Az összjáték a harmadik fölvonás néhány zökkenését leszámítva jó volt.

(— s — c)

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Folyó szám 183.

Bérletiszűnet.

Ma vasárnap, márcz. 6-án, délután 3 órakor:

Tavas.

Nagy operett 3 felvonásban.

Folyó szám 184.

Bérlet 130-ik sz. (A)

Este 7^{1/2} órakor

A három testőr.

Vigják 3 felvonásban.

Nyílttér.

Nyers bast-selyem

9 frt 90 krtól 43 frt 25 krig egy teljes női kimenő ruhára elegendő. Bérmentesítve és elvámolva házhoz szállítva Gazdag mintaválaszték forduló postával. **Henneberg selyemgyára Zürich.** V.

Dr. Rózsa Ignác

egyetemes orvostudor

az emésztőszervek betegségeinek szakorvosa.

Nyáron: fürdőorvos Karlsbadban.

Lakik: Hatvan-utca 57.

Rendel: d. e. 9—10, d. u. 3—5.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontúl minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

A nagyérdemű közönséghez! — A nagyüzemű udvarban balra Stein Adolf raktár helyiségében mindennemű bazar cikket és kék zománczedényeket minden elfogadható árban kiadásra, valamint egy teljes üzleti felszerelés, naponta d. e. 8-tól 12-ig d. u. 2-től 5 óráig. Csak rövid ideig tart már.

Tanulónak egy ügyes fiu felvétetik fodrász és borbély üzletbe Piacz-utca 31. sz. alá. (Városházzal szemben.)

Szép bajusz nyerhető a híres Hajdusági pedró használatára által. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszerárában, Bősörményben: Bernáth Miklós gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Hajduszoboszlón. Egy doboz ára 50 fillér.

Kaiser Salamon Hatvan-u. 2. szám. Ajánlja dusan felszerelt vászon kézműáru férfi-, fiu- és gyermek öltönyöket. Tavaszai női palettok, gallérok, férfi és női ruhaszövetek, tükör és képek nagy raktára. Kényelmes havi és heti részletekben. Vasúti és állami tisztviselők, ügygyári munkás osztálynak 100% ár kedvezményt nyújtanak.

Phonograf (beszélő gép) hengerek 1 frttól kezdve, czimbalom sodrott hurok 8 krajczárért kaphatók **SCHMIDT S. zongora- és hangszer raktárában.**

Telefon 168.

Szakszertű munka mégis a legolcsóbb. Villam mű berendezések kizárólag **FÖLDVARI L.** debreczeni első electro-mechanikus készít a legartósabban Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi, javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házi csengők felszerelése és villamos zseblámpák raktára. Villamos házi csengők és telefonok jókarban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Ugyes kézi lányok és tanuló lányok felvétetnek Rózsa Lajos női kalap osztályába.

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? Neumann Nándor festék, lakk, kence és petroleum kereskedésében, Hatvan-utca 5., telefon 205.

Kövesi József bádigos, fény-, ércnyomó, Debreczen, Széchényi u. 1. Elvállal minden e szakmába vágó egyszerű és speciális munkát, gyorsan és pontosan kiszolgálva. Fürdő kádak raktáron.

Fiatal varró és tanuló leányok felvétetnek. Czim a kiadóhivatalban.

Nagy jövedelmű foglalkozáshoz kerestetnek fix fizetés és jutalékra intelligens jó beszélő képességű urak. Ajánlatok „Állás” czímen a kiadóhivatalba intézendők.

Egy udvari lakás azonnal kiadó Széchényi-utca 27. sz. a., ugyanott egy szoba butor eladó.

DE G. Schmidt
főorvos és fizioterapeuta főlé

Fülsolai

csak a
védelemre
alkalmas
gyorsan és egyszerűen
segít az időseknek

süketséget,
fülfájást,
fülzúgást,
és nagy nyálkást
még jóval korábban is.
Egyedül kapható üvegeje 2frt

Dr. Mothschnek V. Emil
gyógyszertára az „Arany
egyszarvúhoz” Debreczenben.

Előnyös olcsó szabott árak mellett beszerezhető: első rendű **Rumburgi, Hollandi, Creás és czérna fonal vásznak, Schroll-féle chiffonok, esikós jegyű havasi vásznak, Damaszi asztalneműk, törülközők, minden fajta vászon zsebkendők és rövidárak, ág- és asztal terítők, derék aljtokok saját készítettű paplanok, matraczok, továbbá elvállalom mindennemű férfi-, női-, gyermek fehérneműk gyors és pontos elkészítését minta vagy mérték után.**

Teljes tisztelettel

Nádudvary Lajos

Vágó Andor-féle üzlet

Piacz-utca 28. sz.

a nagy tőzsde mellett.

A fent jelzett vászonneműimet előnyös bevásárlásaim folytán, tekintettel a nagy ár emelkedésre, még a régi árak mellett szolgálom igen tisztelt vevőimnek.

Drezdai Motorgyár R.-T.

(ezelőtt Hille) főtelepe és műhelye:

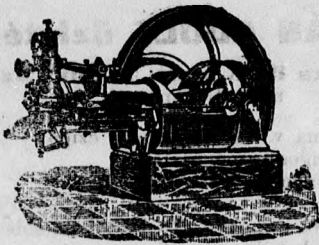
Geilert Ignác és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 41.

(Telefon 12-91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, legtökéletesebb, legartósabb gyártású **drezdai benzínmotorokat, lokomobilokat és szén-gáz-fejlesztős (generatoros) motorokat.**

Leggyorsabb kezelés!
64 kiténtetés!

Legolcsóbb üzem!
3 állami érem!

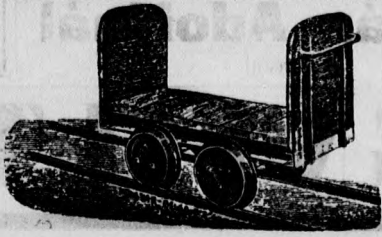
8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malomüzemre, darálásra, takarmánycamrákba, tejgazdaságoknak, favágáshoz, vízemelésre, csépléshez és minden más gazdasági és ipari munkához a legjobb üzemelő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgálaton és kiállításon a **legelső díjakkal lettek kiténtetve.**

oo Kedvező fizetési feltételek!! oo
Legmesszebb menő jótállás!

UJ! Budapesti főműhelyt UJ!
rendeztünk be drezdai művezetővel és szerelőkkel.

Magyar-belga

fémipargyár részvény-társaság

BUDAPEST, VI., Hungária-körút.

KÜLÖNLEGESSÉGE:

Keskenyvágányú vasutak építése és szállítása.
Elvállalja: mezei, erdei, bánya- és iparvasutak nyomjelzését, építését és teljes felszerelését.

Szállít: legjobb minőségű Bessemeraczel-síneket, szilárd és szállítható vágányokat, váltókat és fordítókorongokat (keskeny és szabványos nyomtávban), bármily szerkezetű **kocsikat** fából és vasból, **mozdonyokat, kerékpárokat, oszopágyakat** és mindennemű kocsialkatrészt, **sikló pályát, sodronypályát, egy sínű vasutat.**

Rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett.

Költségelőirányzatokat és katalógusokat ingyen ad.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben, a főpostával szemben.

מצות

Van szerencsém a n. é. pászka fogasztó közönséget értesíteni, hogy a kor haladásával lépést tartva, többszörösen újonnan felszerelt gépeimet ismét közelebb hozva a tökéletesítéshez a sütetést megkezdem és azon szerencses helyzetben vagyok, hogy most is mint az előző években t. megrendelőimnek kritikán felüli „tisztá”, a legto ozottabb igényeket is kielégítően „izléses” és a viszonyokhoz képest

olcsó pászkaival

szolgálhatok.

Midőn ezt a t. közönség b. tudomására hozom, bátor vagyó azon eléggé nem hangsúlyozható figyelmeztetést tenni, miszerint kérem b. megrendeléseiket idejekorán hozzám juttatni, mert ellenkező esetben az előző évek tanúságai szerint azon kellemtlen helyzetbe jutnék, hogy a későn érkező megrendeléseknek a legjobb akaratom mellett sem tudnék eleget tenni.

Pászkat 10 kilogrammos csomagokban bárhova szállítok.

B. megrendeléseiket ismételve kérem maradtam tisztelettel

WEISZ JÓZSEF

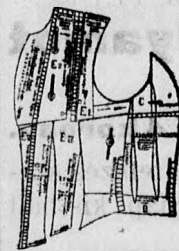
Simonffy-utca 29. (Kis-uj-utca.)

500 frtot

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használata mellett, üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlik. (Franco küldéssel külön 48 kr.) **Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/I., Sommergasse 1.** Főraktár **Török J. Budapest, Király-utca 12.** — Kapható minden gyógyszerárában. — Csakis „Bartilla fogviz” kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 forint 60 krért.

Alkalmi ajándék

a hölgyvilág részére.

Minden t. hölgy bármilyen divat szerint, fáradtság nélkül saját maga készítheti ruháját az

lgazítható női Taille-szabászati készülék

segélyével a nélkül, hogy szabászati rajtot megtanult volna. Eme készülék minden testalkat részére **szabályozható.**

Akadémiailag vizsgázott számos elismerő iratok.

Egy készülék ára 3 kor. utánvétel mellett.

Minden kulturállamban törv. védve és szabdalalmazva.

Főképviseletég egész Európára:

E. Drechsler, Wien, VI/2. Liniengasse 18.